

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XX. Dominica XVIII. post Pentecosten. Venatio Muscarum.
Thema. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. Matth. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

DISCURSUS XX.

Dominica XVIII. post Pentecosten.

Venatio Muscarum.

THEMA.

Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. *Matth. 9.*

SYNOPSIS.

<i>I. Venatio belli tyrocinium, otij profligatrix, multis familiaris, Ecclesiasticis tamen non commendata; nisi moralis, qualis nunc placet, eritq; Venatio muscarum, seu cogitationum.</i> <i>II. Nihil tam magnum est cui non periculum à minutis. Deus multa operatus est per cynepbes, muscas, & eiusmodi animalcula.</i> <i>III. Hæ muscæ sunt Cogitationes, quæ perdunt suavitatem unguenti seu gratiæ divinæ. Tales habuit Prodigus qui cum muscis suam consumpsit substantiam.</i> <i>IV. Tales habuit Nabuchodonosor, & cum eo omnes superbi qui velut aranearum</i>	<i>telis capiunt Muscas honores & estimationem: Utinam illas venarentur & confingerent uti Domitianus.</i> <i>V. Fratres Iosephi etiam passi sunt ab hisce muscis, quia cogitaverunt eum occidere, & hoc fuit illis instar actualis homicidij.</i> <i>VI. Sed vel in hoc facto ostendit Deus quàm vane sint cogitationes hominum, qui dum mala cogitant, Deus convertit in bonum.</i> <i>VII. Dæmon illas immittit velut apes mansuetas, uti eas appellabat Heliogabalus, sed hæ apes & muscæ sunt crudeles, figunt aculeum, qui penetrat ad interiora.</i> <i>VIII. Theophrasti opinio fuit quo-</i>

quorundam hominum mole-
storum & impudentium ani-
mas transire in muscas; &
re ipsa multi ijs adherent vi-
tiosi, sicut miles Hispanus qui
erumpens in blasphemias ca-
stigatus est aculeo Muscæ.

IX. Quia per quæ quis peccat
per ea punitur, uti experti
etiam Carolus Sicilia & Phi-
lippus Gallie Reges musca-
rum exercitu repulsi à sepul-
chro S. Narcissi. Ita etiam
Sapor Rex Persarum à Ni-
sibi.

X. Multa musca ledunt ad
mortem, etiam cogitationes,
& vel una quam immittit
Beelzebub (quod significat
Deus vel Idolum Muscarum)
sufficiens est ad necandam a-
nimam.

XI. Auferamus ergo malum
cogitationum nostrarum, co-
gitemus rogos sulphureos in-
ferni, muscæ moriuntur o-
dore sulphuris. Sit anima no-
stra ut sacrarium, simus nos
fortes Hercules; nulla musca
ingreditur sanum Herculis.

Ut quid cogitatis mala in cordibus ve-
stris. *Matth. 9.*

I.

Enationem proprium Principum &
Magnatum oblectamentum & quod-
dam veluti belli tyrocinium com-
mendant passim veteres, quia Soli,
pulveribus, equo, laboribus assuefa-
cit, otium malorum omnium origi-
nem proscrit, & cum sanitatem conservat, vires
auget ac roborat. Unde castam Dianam cum Nym-
phis venationi assuetam fingunt Poëtæ, quia casti-
tas inimica est otij, & viceversa, ut observat My-
thologus. Pompeius magnus post victorias in Afri-
ca reportatas, venationem aggressus est leonum &
elephantorum, ut etiam feræ (sic ille aiebat) vim
& fortunam experirentur Romanorum. Apud Per-
sas puberes semel quot mensibus ad venationem

Nat. Com.
lib. 3. c.
18.

Xenoph.
in Cyro-
ped.

Pet. Bless.
Epist. 56.

S. Hieron.
in Psal.
90.

S. Aug. in
Pf. 102. &
hab. c.
Qui vena-
torib. 86.
dist.

procedunt. Idem præscripsit Lacædæmonijs Lycurgus ut discerent perferre militares labores. In Ecclesiasticis tamen reprehendunt SS. Patres & Canones studium venationis. Petrus Blessensis refert à Nicolao Papa excommunicatum Lanfredum Episcopum, quod venationi deditus esset. *Ab exordio mundi* (inquit) *percurrite SS. Patrum in seriem, nullum invenietis venationi studium impendisse.* Et S. Hieronymus qui refertur in Can. Esau. 86. dist. *Esau venator erat, quoniam peccator erat. Et penitus non invenimus in scripturis sanctum aliquem venatorem, piscatores invenimus sanctos.* S. verò Augustinus venatoriam appellat artem nequissimam. *Qui venatoribus donant non homini donant, sed arti nequissimæ. Nam si homo tantum esset, & venator non esset, non donares: honoras in eo vitium non naturam.* Nolo nunc causas exquirere cur SS. Patres tantoperè abhoruerint à venatione, & personas Deo dicatas ab ea remove re voluerint. Ævi nostri indulgentia detrahit Venationi vitij nomen. Puto tamen quod bona ipsorum venia mihi hodie licebit venari spiritualiter, & indicere quandam VENATIONEM MUSCARUM. Quod cogitationes pravæ, vanæ, otiosæ, malignæ sint quædam MUSCÆ, & ipsi scitis ex vulgato loquendi modo, quo de homine perversa cogitante solemus dicere *MUSCAS habet*, & plenius id ex præsentis Discursu intelligetis, dum Christi exemplo profundas quorundam & inquietas cogitationes rimabimur: *Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris.*

II. Nihil tam firmum habet natura, cui non possit creari periculum etiam ab invalido. Minima sæpè maximorum sunt origo malorum. A cuniculis

lis suffossim in Hispania oppidum Varrone teste, à talpis in Thessalia, à ranis in Gallia, à locustis in Africa. Ex Gyaro insula Cycladum incolæ à muribus fugati sunt. In Italia Amyclæ à serpentibus deletæ, à scolopendris abacti Trerienteses, ut non debeant censerì exigua, quæ ingentium damnorum sæpè causam dederunt. MUSCA insectum vile, exili corpusculo, molestissimum tamen hominibus, & non semel assumptum instrumentum à Deo castigandis peccatoribus, quanto robore polleat ex dispositione Dei, vel ipsæ sacræ paginæ testari possunt. Prædicat Isaias Propheta: *Sibilabit Dominus MUSCÆ, quæ est in extremo fluminum Ægypti, & Api quæ est in terra Assur, & venient. In illa die radet Dominus in novacula conducta in his qui trans flumen sunt.* &c. Pridem id fecerat dum castigaret duritiem Pharaonis. Ordiamur ergo VENATIONEM nostram in Ægypto. Induraverat cor suum Pharaon resistens voluntati divinæ: congregavit Deus exercitus minorum animalium contra illum, ranas, cyniphe, MUSCAS. Magnam intulerunt calamitatem Ægyptijs cyniphe quas describens Origenes ait: *Hoc animal pennis quidem suspenditur per aëra volitans, sed ita subtile est & minutum, ut oculi visum, nisi acutè cernentis effugiat: corpus tamen cum insederit acerbissimo terrebat stimulo, ita ut quem volitantem videre quis non valeat sentiat stimulantem.* Magna hæc plaga fuit Ægyptijs, qua tamen Pharaon non fuit emollitus. Supervenit MUSCARUM exercitus omnis generis. *Et venit MUSCA gravissima in domos Pharaonis, & servorum eius, corruptaq; est terra ab huiusmodi MUSCIS.* Hæ tandem expugnarunt du-

Isai. 7. 18.

Orig. in
Exod.Exodi. 8.
v. 24.

ritiam Pharaonis. Tantæ vires sunt etiam exiguis animalculis.

Hugo
Card. in
Exod.

S. Greg.
lib. 18.
Mor. c.
28.

S. Bern.
ser. 44. in
Cant.
Gen. 8.

III. Non immoror literalis sensui, sufficit moralis ad meam intentionem. Hugo Cardinalis in hunc locum insinuat per MUSCAS intelligi posse pravas COGITATIONES & curas sæculi, unde allegans S. Gregorium ait: *Nihil laboriosius, quàm de terrenis desiderijs æstuarè. Ægyptus percutitur MUSCARUM multitudine. De his MUSCIS dicitur. Eccle. 10. MUSCÆ morientes perdunt suavitatem unguenti.* Ad maiorem huius moralitatis explicationem advocemus auctoritatem S. Bernardi, qui hunc locum attingens adducit alium textum. *MUSCÆ morientes exterminant suavitatis unguentum. Pravi sunt sensus hominis & COGITATIONES in malum ab adolescentia sua.* Quasi diceret: hæ MUSCÆ, quæ cor hominis perturbant pungunt & molestant sunt COGITATIONES malæ impellentes ad superbiam, avaritiam, luxuriam, invidiam, &c. ad quæ natura corrupta de se proclivis est. Unde adducit idem mellifluus Doctor exemplum filij Prodigii, qui *Omnia bona sua dissipavit vivendo luxuriose cum meretricibus. Quæ nam hæ meretrices? vide ne ipse sint, quæ exterminant suavitatis unguentum carnales videlicet concupiscentiæ. Meritò morituras describit sapiens, quoniam & mundus transit, & concupiscentia eius. Hæ prorsus MUSCÆ sordidæ & pungentes, quæ in nobis decorem naturæ foedant, mentem curis & solitudinibus lacerant, socialis gratiæ suavitatem exterminant.* Parva res est simplex objecti alicuius cogitatio, parva eiusdem consideratio, sed à parvis initijs ad magnam pervenitur ruinam, dum COGITATIO parit delectationem, delectatio consensum, con-

consensus peccatum, peccatum exterminium gratiæ, & mortem animæ, *MUSCÆ morientes perdunt suavitatem unguenti. Filij hominum ut quid cogitatis mala in cordibus vestris.*

IV. Transeamus in Babylonem, ibi video Nabuchodonosoris animum plenum MUSCIS. Ego Nabuchodonosor, fatetur ipse, somnium vidi quod perterruit me: *COGITATIONES* mea in strato meo, *VISIONES* capitis mei conturbaverunt me. Quales visiones & *COGITATIONES*: nempe arbor procera, repente succisa; potuit illicò sibi imaginari suæ magnitudini & superbæ imminere grave casus periculum: hinc *COGITATIONES* molestæ, quæ mentem solitudinibus lacerabant. Superbi & ambitiosi toti in eo sunt, ut altius semper & altius scandant, etsi non consequantur quod optant cruciantur, morsicantur, inquieti sunt. Petrus Blessensis conatus illorum & studia comparat labori araneorum, quæ magno labore telam texunt ut capiant MUSCAS, idest inanem gloriam, æstimationem, applausum. *Perdita vitæ homines se laboribus torquent, cruciant curis, expensis eviscerant, telam texunt, ut capiant MUSCAM vilissimam. Quid est inanis gloria quam VENANTUR, nisi MUSCA?* Ita Blessensis. Et tamen quid non moliuntur, quantum temporis impendunt mundani in talium VENATIONE MUSCARUM? Filij hominum ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? De Domitiano Imperatore meminit Suetonius, quod ferè quotidie secretam sibi horam sumere solebat, nec aliud agere quàm MUSCAS capere ac stylo præacuto configere, ut cuidam interroganti, essetne aliquis intus cum Cæsare, responsum sit à Vibio Crispo: *Ne MUS-*

Dan. 4.

Pet. Bless.
Epist. 14.

Suet. in
Domit.
Eutrop. l.
9. c. 3.

MUS-

MUSCA quidem. Hoc idem agunt honorum, titulorum, gloriæ *VENATORES*, evanescent in *COGITATIONIBUS* suis: atque utinam has *COGITATIONES* velut molestissimas *MUSCAS* configerent, & conarentur penitus extirpare, sed illis volupe est habere plenum cor ejusmodi *MUSCIS*, quæ exterminant suavitatem unguenti, pessundant gratiam Dei.

Gen. 37.

V. Venemur etiam in terra Chanaan, ibi fratres Joseph audito portentoso somnio junioris fratris: *COGITAVERUNT illum occidere*. Invidia dæmonis filia patet ejusmodi *MUSCAS* nulli magis noxias quàm possessori: sive enim effectum fortiantur, sive frustrentur; lancinant & torquent animum.

Job. 17.

Job de se factus est: *Cogitationes meæ dissipatæ sunt torquentes cor meum*. Sic licet fratres Josephi non fecerint quod *COGITAVERUNT*, ipsum tamen propositum illis afflictionem attulit: unde post multum temporis: recordati injuriæ cum in

Gen. 42.

Ægypto vellent emere frumentum, & ab ignoto fratre detinerentur, aiebant: *Merito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum*. Et Ruben unus fratrum: *Nunquid non dixi vobis nolite peccare in puerum, & non audistis me. En sanguis eius exquiritur*. Fuerunt illis tam amaræ *COGITATIONES* quàm factum, & quod facere *COGITAVERUNT*, quasi re ipsa se putabant fecisse. Et ita est *COGITATIO* mala quasi ipsum factum reputatur. Unde in hunc locum S. Chrysostomus: *Sanguis eius exquiritur; nam quantum ad propositum vestrum occidistis: Licet enim non per gulam gladium transmiseritis, barbaris tamen viris eundem vendidistis*. Voluntas & cogitatio mali pro facto reputatur, & *MUSCÆ* morientis

S. Chry-
sost. hom.
65. in
Gen.

exterminant suavitatem unguenti. Ut quid ergo cogitatis mala in cordibus vestris?

VI. In hoc facto, vel potius proposito fratrum Josephi adverto, quomodo Deus COGITATIONES hominum dissipet, & ostendat sæpè vanas esse, quia *Non est sapientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum.* Moliebantur fratres Josephi contraire visioni vel somnio fratris ne illum adorarent, sed erant cogitationes eorum COGITATIONES inutiles. Pagninus legit *Cogitationes iniquæ.* Nam quantumcunq; voluerint effugere quod somnium portendebat, in illud tamen ex improviso inciderunt. Unde cum iam adorassent fratrem ignari quem adorarent, & Joseph se illis manifestasset, dederunt tandem victas manus: *Veneruntq; ad eum fratres sui, & proni adorantes in terram, dixerunt: servi tui sumus.* Et ille solatus anxios egregio documento instruxit: *Num Dei possumus resistere voluntati? Vos COGITASTIS de me malum, sed Deus vertit illud in bonum.* Incassum laboramus si volumus Dei voluntatem infringere: *Dominus scit COGITATIONES hominum quoniam vanae sunt.* Nostra proposita, nostra consilia, præsertim mala & Dei consilijs contraria meræ MUSCÆ sunt, quas nobis immittit infernalis Venator, qui ideò appellatur Beelzebub, *Idolum Muscæ*, ut interpretatur S. Hieronymus, quia tales MUSCAS & cogitationes immittit homini, quibus eum perturbat, affligit, & ultimò tandem per eas exterminat gratiam divinam. *Diabolus in toto corpore hominis* (inquit S. Antonius Paduanus) *nullum membrum ita conveniens ad VENANDUM, ad speculandum, ad decipiendum invenit sicut COR hominis, quoniam ex*

Dom. Pars II.

Ll

ipso

Prov. 21.

Isai. 59.

Gen. 50.
v. 18.

Ibid. v.
20.

Pf. 93.

S. Anton.
Pad. ser.
Dom. I.
Quad.

ipso vita procedit. In corde VENATUR COGITATIONES bonas, immittendo MUSCAS COGITATIONES malas, ut unde vita procedit, ibi inferat mortem. Hoc est quod dicebat Christus. *De corde exeunt COGITATIONES malæ, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemix: hæc sunt quæ coinquinant hominem.* Observare poteritis per experientiam quòd MUSCÆ nusquam libentius sedeant quàm in Albo, pariete, tela, papyro, & illicò ubi confederint maculant. Hoc molitur diabolus, ut immittendo MUSCAS malas COGITATIONES coinquinant hominem, puram maculent Conscientiam.

Matth. 15.

*Lamprid.
in Heliog.
6. 26.*

VII. Et videte hostis maligni vafritiem dum malas COGITATIONES immittit, persuadet eas quasi bonas, imitatus Heliogabalum, qui suis Parafitis annua mittere solebat donativa in vasis occlusa: Uni meras ranas, alteri meros scorpiones, tertio serpentes. demum etiam uni *claudebat* (ut loquitur Lampridius) *in eiuscemodi vasis infinitum MUSCARUM Apes mansuetas eas appellans.* In Paradiso dæmon invidens hominum felicitati hac arte usus est ad supplantandam Evam. *Cur precepit vobis Deus ut non comederetis? Nequaquam moriemini: eritis sicut Dij scientes bonum & malum.* Ecce quales immittit MUSCAS, quales COGITATIONES, quasi meras *Apes Mansuetas*, & sunt pessimæ MUSCÆ, sunt peiores quàm Cynepes, sunt noxiæ vespæ, quarum morsus penetravit ad animam, & ad mortem totius posteritatis. Una cogitatio peperit delectationem *vidit igitur mulier*, delectatio peperit consensum: *& tulit de fructu*; consensus peperit actum peccaminosum; *& comedit.* Actus peperit mortem: *Pulvis es & in pulverem revertaris*

ris. Dic iam Eva, dic Adame has esse *Apes mansuetas*, quæ ita pungunt & vulnerant in mortem. Ponderans hæc D. Chrysoftomus: *Tales (inquit) sunt machinationes inimici, ut quando per deceptionem in sublime subduxerit, tandem & in profundum per præcepta deiiciat. Igitur ut diuinitatem mente sua imaginata est, ad esum properavit: & illuc postea fixit & COGITATIONEM & mentem.* In omni peccato primum est suggestio diaboli, velut quoddam donativum Heliogabali, mox COGITATIO mala, quam consequitur imaginatio delectationis, ut credantur *Apes mansuetæ*, quæ sunt MUSCÆ aculeo suo pertingentes ad interiora, & perniciem hominis. Obstandum principijs. *Ut quid cogitatis mala?*

VIII. Theophrastus docebat animas relicto corpore MUSCAS, & similia bruta sectari, quorum opera fuerint imitata. Potissimum verò eorum putabat MUSCIS adhærere, qui vagis & promiscuis molestis COGITATIONIBUS se immergerent, nullum enim MUSCÆ ordinem certum servant in volando, & ubique insident, mox iterum avolaturæ. Unde Euxitheus apud Æneam Platonicum, ut quendam Hyperbolum imprudentiæ notaret, respiciens ad Theophrasti doctrinam, aiebat. *MUSCA item Hyperbolum trahet.* Nihil quippe imprudentius est *MUSCA*, decies repulsa redit. O quàm multos trahunt MUSCÆ malæ & noxiæ COGITATIONES, quas utinam repellerent, quoties redeunt: sed multi eas sibi sponte accersunt in suam perniciem. *MUSCA item avarum trahit*, dum noctes diésque COGITAT, quomodo fœnus exerceat, quomodo opes augeat per fas nefasque. *MUSCA item gulosum trahit*, dum nihil animo versat ni-

S. Chry-
sost. hom.
16. in
Gen.

Pier. Va-
ler. Hie-
rogl. l. 26.

*Pelb. ser.
10. in
Expos.
symb.
Germ. fid.*

si edulia, cibum & potum. *MUSCA* item blasphemus *trahit*, dum suis cupedijs delusi & in *COGITATIONIBUS* errantes demum maledicam linguam in Deum resolvunt, quos Deus cum punire posset eiusmodi minutis animalculis ut Pharaonem, clementer tamen dissimulat. Narrat Pelbartus de milite quodam levis animi in Hispania, cui cum taxillorum lusus malè cessisset perdita magna summa pecuniæ Deum tacitus precari cœpit, ut saltem jacturam resarciret. Hæ fuerunt *COGITATIONES* bonæ, sed alias illi dæmon immisit velut *MUSCAS* molestas: cum enim ludendo omnes loculi jam essent exhausti, ut etiam vestimenta perderet: vecors homo in *DEUM* exarsit, quia vocatus in subsidium noluit improbi lusoris cause patronum agere, domum reversus arma induit, petus lorica, caput galea, cœtera membra ferro & chalybe muniit: mox inscensu equo properavit in forum, & in confertum hominum cuneum progressus, rogat si quisquam præsens Numinis assertor esset, protinus arma indueret, & eques aperto campo congregeretur, nullum sibi esse numerum formidabilem, exciperet alter alterum, facturum se omnes succidaneam hostiam, & multiplici victoria demonstraturum nullum in cœlis Deum esse, quem vereri debeat. Hæc tam nefanda blasphemia, omnes reddidit attonitos, sed Deum provocavit ad clementem correctionem impij lusoris. Advolavit unica vespa vel *MUSCA*, quæ per fenestratæ galeæ foramen penetravit castigatura improbas *MUSCAS* malas *COGITATIONES* hominis desperati. Cœpit illa aculeo frontem figere, & tanto cum doloris sensu terebrare, ut puncturæ impatiens

ens galeam capiti detractam humi abijceret. Sed bestiola liberiolem sic nacla aditum, grassari ulterius institit, omnemque vultum crebris infestare punctationibus. Non supererat alia evadendi via effroni provocatori, nisi ut equo desiliens faciem terræ applicaret: neque tamen sic amolitus est malum. Nam MUSCA ad occiput & sanam corporis partem iras convertit, donec insolens Thraso imbelli hosti herbam porrigeret, & clara voce gemebundus confiteretur Deum esse ultorem sceleris. Atque ita per quæ peccaverat, per ea punitus, meliores tandem in animum admisit COGITATIONES, exclusis MUSCIS blasphemiam quas dæmon immiserat.

IX. Sæpius id agit Deus, ut ostendat quam vanæ sint COGITATIONES hominum, & quod nullum sit consilium contra Dominum, & *Abominatio Domini cogitationes male*. Experti id Carolus Siciliae & Philippus Galliae Reges, quando junctis copijs Gerundam urbem in Hispania occuparunt. Tunc enim milites ut est genus instar MUSCARUM ad obvia invadenda proclive, *COGITAVERUNT iniquitates in corde: tota die constituebant praelia: & parabant etiam violentas manus inijcere sepulchro S. Narcissi*. Cum ecce infinita MUSCARUM agmina provolarunt è sancti sepulchro, omnemque exercitum in turpem fugam egerunt. Unde apud Hispanos in Proverbium abiit *S. Narcissi MUSCAS laceffere*, quod idem sonat ac *irritare crabrones*. Idem ferè accidit Saporì Persarum Regi, qui Nisibin urbem obsidione cingens expugnare COGITABAT, sed Jacobus sanctus eius loci Præsul à Deo impetravit Cyniphum, culicum, & muscarum

L 1 3

rum

Prov. 15.

Har. aus
in vita S.
Narcissi.
Beyrl. in
Theat.
Ps. 139.

Bayon. ad
ann. 338.

rum copias, quæ equos & elephantos in rabiem efferarunt, ut præcipiti fuga discesserint, urbe intacta. Sic MUSCÆ pepulerunt MUSCAS malas COGITATIONES.

*Jonston.
Thaumat.
Class. 8. c.
17.*

*S. Greg.
lib. 14.
moral.*

X. Cœterum, quod de MUSCIS in Sicilia & Italia referunt authores quòd sint tam acris & acuti morsus, ut necent ad quæ devolarint: & de Hispanis (ut Strabo refert) quòd eas semper comitetur pestilentia, id verissimum esse censendum est de COGITATIONIBUS pravis, quæ ad peccatum illi-
ciunt, & reipsa plerunq; sunt peccata. Unde S. Gregorius inquit: *Cum reproborum mentibus occasio perpetrandi peccati deest, desideriorum COGITATIONES eorum cordibus nullatenus desunt, & cum non semper diabolus sequuntur in opere, valde tamen se obligant illi in COGITATIONE.* Obligant, inquit, quasi vinculis quibusdam & ligaminibus obstringunt, ut non possint se ab eius potestate facile expedire. Unica sæpè COGITATIO nos illi obligat, & reos facit æternæ mortis. Comensis ille Civis de quo plures authores referunt post ritè peractam Confessionem dispositus ad supremum agonem, reversa in domum pellice, memor præteritarum voluptatum sola COGITATIONE deliquit, & expiravit, Sacerdoti pro se celebraturo ut horridum spectrum apparuit prohibens ne pro se Missam offerret, & affirmans se damnatum esse, quia post legitimam pœnitentiam in illicitam delectationem sola COGITATIONE consensisset. Una tantum MUSCA à *Beelzebub Deo muscarum* immissa sufficiens est ad perditionem animæ: quod in sacris literis adumbratum videtur, ubi Pharaonem afflictum MUSCIS sacer narrat historicus, *Et venit MUS-*

MUSCA gravissima. Una tantum nominatur, latet mysterium, quia una sufficit ad plagam. S. Gregorius & Pagninus volunt per hanc *MUSCAM* intelligere pravam *COGITATIONEM*, quæ vel una potuit turbare domum Pharaonis. Una fuit *COGITATIO*, quæ senes illos castæ Susannæ infidiatores in interitum præcipitavit: *Venerunt & duo Presbyteri pleni iniqua COGITATIONE adversus Susannam.* Quantum malum operata est unica iniqua *COGITATIO*! Simon qui volebat Spiritum sanctum emere sola *COGITATIONE* peccavit, & acerrimè reprehensus à Petro: *Pecunia tua sit tecum in perditione. Pœnitentiam itaq; age &c. si forte remittatur tibi hæc COGITATIO cordis tui.*

XI. Facetè dixit Cicero cum juvenem quendam molestum sentiret *Abige MUSCAS puer.* Nobis verò inclamat Propheta: *Auferte malum COGITATIONUM vestrarum.* Et Christus in hodierno Evangelio: *Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?* Excludere penitus omnem *COGITATIONEM* non possumus neq; facilè prohibere ne ulla *MUSCA* nos impetat, sed possumus repellere. *Dum parvus est hostis interfice, nequitia elidatur in semine.* Monet S. Hieronymus. Irruentes non admitte, sed illicò repelle, resiste, citò figunt aculeum. Traiano Imperatori mortis omen fuerunt *MUSCÆ* infidentes dapibus exercitus. Animæ negligenti, quæ cum malis, ac præsertim carnalibus *COGITATIONIBUS* moras trahit, consultat, nec protinus exturbat, certum omen sunt spiritualis mortis. Vis facile remedium? Cogita effectum peccati mortalis: cogita rogos sulphureos Inferni. *MUSCÆ odore sulphuris moriuntur.* Monitum illud S. Chry-

Dan. 12.
v. 28.

Apo. 8.

Cice 2. de
Orato.

S Hieron.
Ep. 12.
ad Eustoch.
Cypri. in
Trai.

Beyrl.
Theat. lit.
O.

S. Chry-
sost. lib. de
repar.
laps.

Pier. Hie-
rogl. lib.
26.

sofo mi altè in pectus demitte : *Quod momentaneum est, & leve delectationis nostræ, æternum ignis ac tormentorum pondus operabitur in nobis.* Conserva mundam conscientiam, Deum time, eius offensam metue, & erit Cor tuum instar sacrarij. *Ad Herculis delubrum nulla MUSCA ingreditur.* Nec tentator diabolus Belzebug MVSCARVM Idolum, audet irruere animam Deo coniunctam : advolantes malas COGITATIONES constanti animo repelle, si te Herculem senserint, fugient.

DISCURSUS XXI.

Dominica XIX. post Pentecosten.

Textilis Ventus.

T H E M A.

Quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? *Matth. 22.*

S Y N O P S I S.

I. Conviva hodiernus vocatur homo, vocatur amicus, & tamen cen inimicus repellitur, solum quia non habuit vestem nuptialem. Cum hoc reijciuntur qui vestitu superbo alijs sunt petra scandali. II. Cæteris animalibus natura providit de tegumentis, homi-	nem nudum in terram abiicit, quem initio Deus pellibus vestivit, sed vanitas excogitavit vestimenta in luxum & fastum. III. Adeo ut vestes adhibentur aliquando pellucide, quæ est Textili vento ut aiebat Petronius.

IV. In